

Przedmiotowy system oceniania z przyrody

Nauczyciel prowadzący: mgr Anna Bożęcka

I. Ocenianie ma na celu:

- informować uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych,
- pomagać uczniom w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- zapobiegać niepowodzeniom,
- motywować uczniów do dalszej pracy,
- informować rodziców (prawnych opiekunów) i nauczycieli o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Ocenie podlegają umiejętności i wiadomości ujęte w szkolnym programie nauczania przyrody dla klas IV – VI.

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Prace projektowe i długoterminowe.
8. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
9. Praca w grupach.
10. Prowadzenie ćwiczeń.

Nauczyciel na podstawie pisemnej opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej publicznej poradni specjalistycznej, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności uniemożliwiające sprostanie wymaganiom.

II. Metody i narzędzia sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- Sprawdzian,
- Kartkówka/ odpowiedź ustna,
- Praca domowa,
- Praca na lekcji,
- Aktywność,
- Praca w grupach,
- Prace – projekty (prezentacje, plakaty, obserwacje, doświadczenia),
- Prowadzenie zeszytu ćwiczeń.

III. Częstotliwość oceniania

Sprawdzian- po każdym dziale - od 3 do 4 w półroczu.

Sprawdziany są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją powtórzeniową. Punkty uzyskane ze sprawdzianów przeliczane są na stopnie według skali zapisanej w WSO:

100% ocena celująca (6)
89% do 99% ocena bardzo dobra (5)
73% do 88% ocena dobra (4)
51% do 72% ocena dostateczna (3)
34% do 50% ocena dopuszczająca (2)
33% i niżej ocena niedostateczna (1)

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz uczniowie, z dostosowaniem wymagań oceniani są wg następującej skali:

Ocena	Liczba punktów przeliczana na %
celujący	95%-100%
bardzo dobry	94%-84%
dobry	83%-68%
dostateczny	67%-46%
dopuszczający	45%-30%
niedostateczny	29%-0%

Do zapisywania stopni częściowych stosuje się skalę poszerzoną o znaki „+” i „-”, w celu motywowania ucznia do zdobycia wyższej oceny.

Uczeń nieobecny na pracy pisemnej pisze ją w ciągu tygodnia lub w innym uzgodnionym terminie.

Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną oraz dopuszczającą, a także dostateczną na własną prośbę.

Kartkówka – niezapowiedziana lub zapowiedziana, pisemna forma odpowiedzi ucznia, z 1 do 3 ostatnich lekcji. Liczba kartkówek jest uzależniona od potrzeb nauczyciela, nie mniejsza jednak niż 3 w śródroczu. Nie ma możliwości poprawy kartkówki.

Praca domowa-na ocenę ma wpływ: samodzielność, wartość merytoryczna, estetyka, terminowość.

Brak pracy domowej należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji.

Brak zgłoszenia nieodrobionej pracy domowej, odkryty przez nauczyciela w czasie lekcji – ocena niedostateczna. Prace domowe są oceniane nie rzadziej niż 3 razy w śródroczu.

Praca na lekcji – wszelkie zadania, które uczeń wykonuje na lekcji w zeszycie ćwiczeń lub na karcie pracy. Ilość ocen jest nieograniczona i zależna od potrzeb nauczyciela lecz nie mniejsza niż 3 w śródroczu.

Aktywność

Uczeń może otrzymać ocenę za aktywny udział w lekcji lub wykonanie dodatkowych nadobowiązkowych zadań. Aktywność jest nagradzana plusami (pięć plusów daje ocenę bardzo dobrą do dziennika.).

Praca w grupach- oceniana 2-3 razy w śródroczu. Na ocenę ma wpływ: umiejętność współpracy, podział ról i wywiązanie się z tego obowiązku, umiejętność komunikacji, tempo pracy i wkład pracy.

Odpowiedź ustna – ustna forma odpowiedzi z materiału realizowanego na 1-3 ostatnich lekcji.

Zawiera odpowiedzi na pytania teoretyczne /także umiejętność czytania mapy/ i praktyczne wykorzystanie zdobytych wiadomości w rozwiązywaniu zadań.

Na ocenę ma wpływ: wartość merytoryczna, język przedmiotu, logika wypowiedzi.

Nauczyciel zastrzega sobie możliwość zrezygnowania z tej formy oceniania na korzyść innej – kartkówki.

Ocena wypowiedzi ucznia przedstawia się w następujący sposób:

bdb – to odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca,

db – to odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna,

dst – to odpowiedź bezbłędna, niepełna z małą pomocą nauczyciela,

dop – to odpowiedź błędna, lecz przy dużej pomocy nauczyciela uczeń rozwiązuje zadanie o niewielkim stopniu trudności,

ndst – brak odpowiedzi, odpowiedź wykazująca absolutny brak opanowania wiadomości określonych programem; uczeń nie potrafi rozwiązać zadania o znikomym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

Prace –projekty- czas wykonania 1-2 tygodnie. Zwykle 1-2 prace w śródroczu. Mogą mieć charakter pracy plastycznej, plakatu, prezentacji multimedialnej, obserwacji lub doświadczenia.

Są to prace samodzielne lub grupowe (grupy max. 3 osobowe) na podany temat do wykonania w domu. Na ocenę ma wpływ: zgodność z tematem, samodzielność, kreatywność, estetyka i terminowość, systematyka, wyciągnięcie wniosków z doświadczenia/obserwacji, podane źródło.

Ocena cel- praca wykonana w terminie, pomysłowa zgodna z tematem, estetyczna i samodzielna, uczeń potrafi o niej opowiedzieć.

Ocena bdb- prac wykonana w terminie, zgodna z tematem, dosyć pomysłowa i estetyczna, uczeń potrafi o niej opowiedzieć.

Ocena db- praca wykonana w terminie, zgodna z tematem, mało pomysłowa, dosyć estetyczna, niewiele o niej uczeń opowie.

Ocena dst- praca oddana po terminie, zgodna z tematem, mało pomysłowa, niezbyt estetyczna.

Ocena dop- praca oddana po terminie, niekoniecznie zgodna z tematem, nieciekawa, mało estetyczna.

Ocena ndst.- brak pracy albo praca niezgodna z tematem.

Przygotowanie do lekcji- uczeń ma prawo być trzy razy w śródroczu nieprzygotowany do lekcji (brak zadania domowego, zeszytu ćwiczeń, podręcznika itp.). Nieprzygotowanie zostanie odnotowane w klasowym zeszycie uwag. Następne nieprzygotowania dają ocenę niedostateczną.

Zeszyt ćwiczeń – przynajmniej 3 razy w śródroczu oceniane jest prowadzenie zeszytu ćwiczeń. Na ocenę mają wpływ: poprawność wykonywania zadań, estetyka i systematyczność.

IV. Tryb uzyskania wyższej oceny niż przewidywana oraz informowanie uczniów i rodziców o wynikach nauczania.

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (opiekunów).
2. Uczeń i rodzice mają prawo do bieżącej informacji o ocenach częściowych oraz do wglądu dokumentacji związanej z obserwacją i ocenianiem ucznia.
3. Uczeń i jego rodzice/opiekunowie mają prawo wglądu w sprawdzone i ocenione prace pisemne, kontrolne oraz inną dokumentację dotyczącą oceniania ucznia.
4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas danych zajęć edukacyjnych, a rodzice (opiekunowie) mają do tego prawo w czasie dni otwartych i zebrań.
5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (opiekunów), nauczyciel uzasadnia pisemnie ustaloną ocenę.
6. Dla umożliwienia bieżącego informowania uczniów i rodziców, podsumowanie osiągnięć ucznia i klasy oraz doskonalenia pracy nauczyciela, nauczyciele gromadzą informacje bieżącą w formie ocen w dzienniku elektronicznym.
8. Laureaci konkursów przedmiotowych (organizowanych przez Kuratorium) o zasięgu wojewódzkim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną (półroczną) ocenę klasyfikacyjną.
9. W przypadku gdy uczeń nie pracuje na miarę swoich możliwości, nauczyciel informuje o tym fakcie wychowawcę.

V. Kryteria ocen z przyrody:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach znacznie wyższego niż szkolny.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,

- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie,
- wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania poziomu koniecznego i podstawowego, ponadto podejmuje udane próby rozwiązywania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody,
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania z poziomu podstawowego i koniecznego,
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie przewidzianym podstawą programową wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń , który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych.

Szczegółowe kryteria oceniania dla poszczególnych klas zawarte są w załącznikach nr 1,2.

Prace klasowe pisane są przez uczniów na przygotowanych i standaryzowanych materiałach wydanych przez Wydawnictwo Nowa Era, które zostały opracowane na podstawie programu „Przyroda dla klas 4-6”:

Pozostałe sytuacje są rozpatrzone w WSO.